

Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2021 жылғы 28 мамырдағы № 68 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 маусымда № 22919 болып тіркелді

З Қ А И - н ы ң е с к е р т п е с і !

Осы қаулы 2021 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі.

"Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі 250-бабының 1-тармағына, "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 42-бабының 1-1 және 3 тармағына, "Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 9-бабының 1-тармағының 5) -тармақшасына, "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 16-бабының 3-тармағының 2)-тармақшасына, "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Заңы 27-бабы бірінші бөлігінің 4-2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі (бұдан әрі – Тізбе) бекітілсін.

2. Қаржы ұйымдарының әдіснамасы және пруденциялық реттеу департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2) тармақшасында көзделген іс-шараның орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Төрағасының жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

4. Осы қаулы 2021 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға жатады.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Қаржы министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Стратегиялық жоспарлау және

реформалар агенттігінің

Ұлттық статистика бюросы

2021 жылғы 28 мамырдағы

№ 68 бұйрығымен бекітілген

Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі

1. "Ислам банктері үшін пруденциялық нормативтерді және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді, олардың нормативтік мәнін және ислам банктері үшін пруденциялық нормативтерді және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 144 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13939 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Ислам банктері үшін пруденциялық нормативтердің нормативтік мәндерінде және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесінде:

34-тармақ мынадай редкцияда жазылсын:

"34. Бір қарыз алушыға келетін, оның ішінде банктің тәуекел мөлшері (P):

1) қарыздар, салымдар, дебиторлық берешек, бағалы қағаздар (Нормативтердің 8-тармағында көрсетілген инвестицияларды қоспағанда);

2) Нормативтерге 5-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер;

3) банкте секьюритилендірудің негіздемелік тәсілін қолдануға уәкілетті органның жазбаша растамасы жоқ қарыз алушыларға қатысты секьюритирлендірілген активтер;

4) секьюритилендіру позициялары;

5) "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясымен секьюритилендіру мәмілелері бойынша кредиттер;

6) Нормативтерге 2-қосымшаға сәйкес:

қарыз алушыға:

инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын активтер;

ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған резервтер сомасы, сондай-ақ қарыз алушының міндеттемелері бойынша:

осы міндеттемені қамтамасыз ету ретінде банк иелігіне берілген салымдар;

Қазақстан Республикасының Үкіметі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "АА"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік бағалы қағаздары;

тазартылған қымбат металдар;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері;

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының кепілдіктері;

эмитенті "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы не олардың еншілес ұйымдары болып табылатын және банктің осындай қамтамасыз етуді даусыз өндіріп алуға құқығы бар, банк сатып алған бағалы қағаздар бойынша банк шығарған және қамтамасыз ету ретінде берілген бағалы қағаздар;

экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді даусыз және кері қайтарусыз орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттары түріндегі қарыз алушының міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету сомасын шегере отырып Қазақстан Республикасының резидент-банктеріне және Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктеріне Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленген корреспонденттік шоттар бойынша талаптар түріндегі талаптардың сомасы түрінде есептеледі.

Бір қарыз алушыға келетін тәуекел есебіне мыналар кірмейді:

Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына, "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясына қойылатын талаптар, банктің қарыз алушыға қоятын, банктің балансынан есептен шығарылған талаптары, банктің қарыз алушыға қоятын, олар бойынша ХҚЕС-ке сәйкес резервтердің 100 (бір жүз) пайызы қалыптастырылған талаптары;

банктің еншілес ұйымға қоятын талаптары;

2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде клиринг ұйымының (орталық контрагенттің) кепілді немесе

резервтік қорларына жарналар, маржалық жарналар, қор биржасының сауда жүйесінде ашық сауда-саттық әдісімен және (немесе) орталық контрагенттің қатысуымен жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелердің орындалуын толық және (немесе) ішінара қамтамасыз ету болып табылатын ақша түрінде қойылатын талаптары;

банктің Банктер туралы заңға сәйкес бұрын еншілес банк болып табылған, қайта құрылымдауды және бір мезгілде активтер мен міндеттемелерді бас банкке беру операциясын жүзеге асырған заңды тұлғаға қоятын талаптары.";

1-қосымшаға сәйкес Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауда:

9-тармақ мынадай редкцияда жазылсын:

"9. Жеке қарыздар бойынша құнсызданудың объективті растамасы болып табылатын кез келген оқиғалардың болуы бағаланады:

1) қарыз алушыда (тең қарыз алушыда) банктің ішкі әдістемесіне (ішкі модельдеріне) сәйкес құнсыздану деңгейіне сәйкес келетін ішкі рейтингінің (балдың) болуы;

2) мынадай белгілерге сәйкес қарыз алушыда біршама қаржылық қиындықтардың болуы:

жеке тұлғалар үшін:

қарыз бойынша төлемдерді тұрақты және (немесе) уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігінің болмауы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістілік немесе төлемқабілеттілік деңгейінің тұрақты және біршама нашарлауы;

кредиттік досьесінің болмауы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) соңғы 5 (бес) жылдағы кредиттік тарихы немесе қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілеттілігі туралы өзге ақпарат банк алдындағы міндеттемелерін уақтылы орындамағаны туралы куәландырса немесе негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімін өткізу сомасы 5 000 (бес мың) теңгеден аспайтын (аспаған) және (немесе) мерзімін өткізудің ең көп мерзімі 90 (тоқсан) күннен аспайтын (аспаған) жағдайларды қоспағанда, қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем жасауға қабілетсіздігі;

еңбекпен қамтылмауы немесе коммерциялық қызметінің болмауы;

қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) материалдық зиян келтірген немесе оған өзге коммерциялық қызметті жалғастыруға мүмкіндік бермейтін факторлардың болуы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) банкпен өз міндеттемелері бойынша есептеспеу ықтималдылығының болуы;

заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық есептілігін талдаудан, ақша қаражатының қозғалысы бойынша үзінді-көшірмелерден,

мониторингтік есептерден және өзге жалпыға қол жетімді дереккөздерден байқалатын қаржылық жағдайының тұрақты және (немесе) біршама нашарлауы;

өткен кезеңдегі шығындардың өсу серпіні кемінде 12 (он екі) ай болуы;

қарыз алушының қаржылық жағдайын бағалау бойынша банктің ішкі әдістемесіне сәйкес есептелген коэффициенттердің теріс мәні, төлем қабілеттілігі деңгейінің төмен болуы, қарыз қаражатына қатты мұқтаждық;

теріс меншікті капиталының болуы;

нарықтық үлесінің тұрақты төмендеуі (ақпарат болса), банкте қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қабылдаған шаралардың қаржылық жағдайды тұрақтандыру үшін тиімді болуына сенімділіктің болмауы;

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты бұрын ұсынылған қарызды өтеу мақсатында қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) қарыз беру;

"инвестициялық мақсаттар" (инвестициялық қарыз) кредит қаражатын нысаналы пайдаланатын заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының үнемі және (немесе) айтарлықтай нашарлауы, яғни кредиттеудің басынан кірістер, төлем қабілеттілігі және зияндар деңгейі борышкердің бизнес-жоспарында көзделген деңгейден айтарлықтай жағымсыз ауытқулары бар және бизнес-жоспарды іске асыруға ықпал етеді;

нарықтық үлестің төмендеуі (ақпарат болса);

қарыз алушы (тең қарыз алушы) қабылдайтын шаралар қаржылық ахуалын тұрақтандыру үшін тиімсіз;

1 (бір) жылдан аспайтын мерзімге сауықтырудың болуы;

төтенше жағдайлардың, сондай-ақ қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) зиян келтірген, алайда оның қызметін тоқтатуға әкелмеген өзге де жағдайлардың болуы.

Рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдардың (сарапшылардың) немесе олардың мамандандырылған бөлімшелерінің қатысуымен әзірленген және тестілеуден өткен ішкі рейтинг үлгісі болған кезде, банк қарыз алушының айтарлықтай қаржылық қиындықтарының бар екендігін анықтау мақсаты үшін ішкі рейтингті пайдаланады.

Рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдар (сарапшылар) мыналар болып табылады:

Standard & Poor's Financial Services LLC;

Fitch Ratings Inc.;

Moody's Investors Service;

Fair, Isaac and Company (FICO);

Experian plc.;

Deloitte Touche Tohmatsu Limited;

Ernst & Young Global Limited;

KPMG;

PricewaterhouseCoopers International Limited;

3) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен астам мерзімі өткен берешегінің болуы;

4) соңғы 12 (он екі) ай ішінде қарызды бір және одан көп рет қайта құрылымдау. Қарызды қайта құрылымдау деп қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты қарыз шартының тәртібі мен талаптарының кез келген өзгеруі түсініледі. Қайта құрылымдауға мына жағдайлардың кез келгені жатады:

қарыз бойынша төлемдер кестесінің өзгеруі, оның ішінде негізгі борыш және (немесе) сыйақыны өтеу үшін қарыз бойынша төлемдер бойынша жеңілдік беру не ұзарту, қарыз мерзімін ұзарту, қарыз бойынша бір немесе одан да көп төлемнің мерзімін кейінге қалдыру, қарыз бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының бөлігін есептен шығару немесе кешіру, сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдерді капиталдандыру, қарыз валютасын сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті капиталдандыра отырып, бір валютадан басқа валютаға өзгерту;

банктегі, оның ішінде басқа банктердегі қолданыстағы қарыз бойынша берешекті төлеу үшін жаңа қарыз беру. Жаңа және қолданыстағы қарыздарда қайта құрылымдау түріндегі құнсыздану белгісі болады;

мерзімі өткен берешек болған жағдайда кредиттік лимитті ұлғайту;

қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету;

қарыз бойынша берешекті кепілмен қамтамасыз ету есебінен төмендету.

Осы тармақшаның мақсаты үшін мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру мақсатында жүргізілген қайта құрылымдау қарыздың құнсыздануын объективті түрде растайтын оқиға болып танылмайды.

2021 жылғы 1 сәуірден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде, егер қарыз алушының қаржылық жағдайының нақты көрсеткіштерін бағалау негізінде банк бір мезгілде мынадай талаптарды орындаған кезде:

қарыз күтілетін он екі айлық кредиттік залалға тең сомада қалыптастырылатын қаржы активтері, провизиялар (резервтер) санатына қарыз бойынша төлемдер кейінге қалдырылғанға дейін жатқызылса;

қарыз бойынша төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін қарыз алушы төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін 180 (бір жүз сексен) күннің ішінде қарызды өтеудің жаңа кестесі бойынша өз міндеттемелерін уақтылы орындауды жалғастырса, карантиндік шектеу шараларын енгізуге байланысты төлемдерді кейінге қалдыру мүмкіндігі берілген қарыз бойынша қарыз алушының ақша ағындары банк алдындағы шарттық міндеттемелерді (негізгі борыш пен сыйақыны қоса алғанда) өтеу үшін жеткілікті болады деп болжаса, қарыз алушы қаржылық қиындықтарды бастан кешіруші ретінде танылмайды;

5) банкте қарыз алушының (тең қарыз алушының) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша басқа банктерде 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен астам өтелмеген мерзімі өткен берешегі туралы ақпараттың болуы;

6) банк берген қарызды (айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздарды қоспағанда) нысаналы пайдаланбау;

7) қарыз алушы (тең қарыз алушы) заңды тұлғаның қаржылық ахуалын ақпаратты банктің ішкі құжаттарына сәйкес ұсыну үшін белгіленген есепті күннен бастап 6 (алты) ай ішінде анықтауға мүмкіндік беретін ақпараттың болмауы;

8) төтенше жағдайлар, сондай-ақ қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) айтарлықтай материалдық зиян әкелген немесе оған өз қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермеген, мысалы, қызмет түрлеріне арналған лицензиядан айыру немесе тоқтата тұру туралы лицензиялар, өзге де жағдайлардың болуы;

9) қарыз алушының банкротқа ұшырауының немесе басқалай түрдегі қаржылай қайта құрылуының, сондай-ақ оның қаржылық ахуалын нашарлататын соттың қарауына тартуының жоғары ықтималдығы;

10) 3 (үш) жылдан астам мерзімге берілген қарыз бойынша негізгі борышты және сыйақыны өтеу қарыз мерзімінің соңында жүзеге асырылады;

11) жеке тұлға қарыз алушының (тең қарыз алушының) қайтыс болғаны туралы ақпараттың болуы;

12) жеке тұлға қарыз алушының (тең қарыз алушының) еңбекпен қамтылмағаны немесе коммерциялық (кәсіпкерлік) қызметінің болмауы туралы ақпараттың болуы.";

2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі осы Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесіне (бұдын әрі – Тізбе) 1-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

5-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі Тізбеге 2-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

2. "Банктің пруденциялық нормативтерінің және сақталуы міндетті өзге де нормалары мен лимиттерінің нормативтік мәндері мен оларды есептеу әдістемелерін, капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияны есептеу қағидалары мен оның лимиттерін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15886 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Банктің пруденциялық нормативтерінің және сақталуы міндетті өзге де нормалары мен лимиттерінің нормативтік мәндері мен оларды есептеу әдістемелерінде, капиталының мөлшерінде:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Нормативтерде мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) баланстық құн - бухгалтерлік баланста қарыз бойынша қалыптастырылған провизиялар (резервтер) шегерілгеннен кейін танылатын қарыз сомасы;

2) бірыңғай қарыздар - кредиттік тәуекелге ұқсас сипаттамалары бар қарыздар тобы ;

3) жеке қарыздар - әрбір осындай қарыз бойынша провизиялар (резервтер) есептелетін қарыздар;

4) инвестициялық қарыз (кредит) - мынадай талаптарға сәйкес келетін қарыз (кредит):

қарыз (кредит) мерзімі 5 (бес) және одан астам жылды құрайды;

қарыз (кредит) шартының талаптарымен толық мерзімінен бұрын өтеуге тыйым белгіленген. Қарызды ішінара өтеу қарыз алушының бизнес-жоспарында көзделген мерзімде және тәртіппен жүзеге асырылады;

қарыз (кредит) заңды тұлғаға материалдық өндірісті, өндірістік және көлік инфрақұрылымын құруға, кеңейтуге және жаңғыртуға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асыруды көздейтін оның бизнес-жоспарына сәйкес беріледі;

5) кепілдің тұрақсыз түрлері – болашақта түсетін мүлік және ақша (Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасасқан мемлекеттік-жекешелік әріптестік келісімшарты бойынша, жағдайлары Нормативтердің 2-1-тармағында көзделген банктік қарыз шарты бойынша кепіл болып табылатын инвестициялық шығындардың өтемақысын есепке жатқызуға арналған шотқа аударылатын ақша түсімі бойынша мемлекеттік серіктестікке қойылатын талап құқықтарын, сондай-ақ Нормативтердің 2-2-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келгенде банктік қарыз шарты бойынша кепіл болып табылатын off-take келісімшарты бойынша болашақта түсетін ақшаны қоспағанда), оның ішінде үлестік қатысу шарттары бойынша (мемлекеттің қатысуы бар компаниялармен (квазимемлекеттік сектор субъектілерімен) жасалған шарттар бойынша келіп түсетін ақшаны қоспағанда), сақтандыру шарттары (Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің "BB+" төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің (бұдан әрі - басқа рейтингтік агенттіктер) рейтингі бар сақтандыру компанияларымен жасалған, міндеттемелерді шартсыз және кері қайтарусыз орындау туралы тармақтары бар сақтандыру шарттарын, жағдайлары Нормативтердің 2-1-тармағында көзделген сақтандыру шарттарын қоспағанда), жеке немесе заңды тұлғалардың кепілдіктері (Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің "BB+" төмен емес кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерін, Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "B-" төмен емес кредиттік рейтингі бар екінші деңгейдегі банктердің кепілдіктерін, сондай-ақ ұлттық басқарушы холдингтер және олардың еншілес ұйымдары берген кепілдіктерді қоспағанда), материалдық емес активтер, жарғылық капиталға қатысу үлестері немесе

Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының және (немесе) халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілмеген бағалы қағаздар (айналым қаражатын қаржыландырумен байланысты емес мақсаттарға берілген қарыздар бойынша берешегінің есептелген сыйақыларды, салықтық есептеулерді және есептелген амортизацияны (ЕБИТДА) төлеу жөніндегі шығыстарды шегергенге дейінгі пайдасына қатынасы 4-тен аспайтын заңды тұлғалардың кепілмен қамтамасыз етуге қабылданған жарғылық капиталына қатысу үлестерін және (немесе) бағалы қағаздарын қоспағанда), қағазға басып шығарылған астық қолхаттары, Қазақстан Республикасынан тыс жердегі кепілмен қамтамасыз ету (көрсетілген елдердің кепілмен қамтамасыз етудің тиісінше ресімделуін растайтын құқығына сәйкес банктің заң консультанттарының немесе еншілес ұйымдары мамандарының қорытындысы болған кезде Еуразиялық Экономикалық Одақ елдеріндегі кепілмен қамтамасыз етуін қоспағанда);

2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде кепілдің тұрақты емес түрлеріне мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасын іске асыру барысында жүргізілетін тауарлардың және (немесе) көрсетілетін қызметтердің белгілі бір көлемін тұтыну кепілдігі түріндегі ақша түсімдері бойынша мемлекеттік әріптеске қойылатын талап ету құқықтары, сондай-ақ синдикатталған қарыз шарты бойынша қамтамасыз ету болып табылатын мүлік Нормативтердің 2-2-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келгенде кезде енгізілмейді;

б) кепілсіз тұтынушылық қарыз – мыналарды қоспағандағы тұтынушылық қарыз:

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін жылжымайтын мүлікке құқықтар кепілімен, міндетті мемлекеттік тіркелуге тиіс жылжымалы мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздар;

тіркелуге тиіс, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша құқықтар кепілімен қамтамасыз етілген қарыздар;

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары бойынша талап ету құқығы кепілімен қамтамасыз етілген қарыздар;

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болатын қарыздар;

білім беруді кредиттеу жүйесі шеңберінде берілетін қарыздар;

тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздар;

7) қарыз – банктің банктік қарыз, лизингтік, факторингтік, форфейтингтік операцияларды жүзеге асыруы, вексельдерді есепке алу және бұрын берілген банктік қарыздар бойынша дебиторлық берешек;

8) қарыз алушы - қарыз (кредит) шартын жасасқан жеке немесе заңды тұлға;

9) провизиялар (резервтер) - қарыздың құнсыздануына құрылған резервтер;

10) тең қарыз алушы - қарыз алушымен бірге қарыз (кредит) шартына қол қоятын және қарыз (кредит) шарты бойынша алған ақшаны қайтару бойынша міндеттемелерді орындауға ортақ жауап беруші ретіндегі жеке немесе заңды тұлға;

11) off-take келісімшарты - өндіруші (жеткізуші) мен тапсырыс берушінің арасында жеткізудің құны, саны (көлемі) және мерзімдері бойынша алдын ала келісілген талаптармен болашақта жеткізумен тауарларды және (немесе) қызметтерді сату туралы жасалған келісім.";

2-2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2-2. Off-take келісімшарты бойынша болашақта түсетін ақша мынадай талаптар сақталған жағдайларда:

1) мыналар тапсырыс беруші болғанда:

дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 50 (елу) пайызынан астамы мемлекетке немесе ұлттық басқарушы холдингке тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлға, не;

мемлекеттік мекеме, не;

облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы;

Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "BB-" төмен емес рейтингі бар заңды тұлға, не;

ірі жүйе құраушы кәсіпорын, не;

осы тармақшаның екінші, үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарында көрсетілген тұлғалар соңғы 2 (екі) жыл ішінде кірісінің кем дегенде 70 (жетпіс) пайызын қалыптастыратын заңды тұлға;

2) келісімшарттың талаптарында өндіруші (жеткізуші) келісімшарт бойынша қабылдаған міндеттемелерді тиісінше орындаған кезде тапсырыс берушінің өндірушінің (жеткізушінің) алдындағы өзінің міндеттемелерін міндетті орындауы көзделгенде;

3) өндіруші (жеткізуші) - қарыз алушының кредиттік бюроның деректері бойынша соңғы 2 (екі) жылда күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асатын мерзімді мерзімі өткен берешегінің болмауымен көрінетін оң кредиттік тарихы болғанда.

Нормативтердің мақсаты үшін ірі жүйе құраушы кәсіпорындарға мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін кәсіпорындар жатады:

өнімді сатудан (қызмет көрсетуден) түскен түсім – соңғы 2 (екі) жылда жыл сайын кемінде 50 (елу) миллиард теңге;

салық аударымдары – соңғы 2 (екі) жылда жыл сайын кемінде 3 (үш) миллиард теңге.

2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде мынадай талаптар сақталған жағдайда:

агент банк Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банк болып табылса;

агент банктің қаржыландыру үлесі синдикатталған қарыз шарты бойынша қаржыландыру сомасының кемінде 50 (елу) пайызын құраса;

синдикатталған қарыз шарты бойынша қаржыландыру сомасы өндірістік объектілерді салу бойынша инвестициялық мақсаттарға бөлінсе;

қаржыландырылатын жобада жобалық компанияның шығынсыздығы және құрылыс объектісі пайдалануға енгізілгеннен кейінгі және қаржыландыру мерзімі аяқталғанға дейінгі кезеңде операциялық және қаржылық қызметтен оң ақша ағындары көзделсе;

синдикатталған қарыз шарты бойынша қаржыландыру сомасы кемінде 7 (жеті) жыл мерзімге берілсе, синдикатталған қарыз шарты бойынша қамтамасыз ету болып табылатын мүлік кепілдің тұрақты емес түрлерінен алынып тасталады.";

57-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"57. Бір қарыз алушыға келетін, оның ішінде банктің тәуекел мөлшері:

1) қарыздар, салымдар, дебиторлық берешек, бағалы қағаздар (Нормативтердің 11-тармағында көрсетілген инвестицияларды қоспағанда);

2) Нормативтерге 6-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер;

3) банкте секьюритизацияланудың негіздемелік тәсілін қолдануға уәкілетті органның жазбаша растамасы жоқ қарыз алушыларға қатысты секьюритизацияланған активтер;

4) секьюритизациялану позициялары;

5) көрсетілген қаржы құралдары мен олар бойынша кредиттік тәуекелдің нарықтық құнының сомасы ретінде есептелген кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген своптар, фьючерстер, опциондар, форвардтар түріндегі талаптар сомасы ретінде есептеледі.

Своп, фьючерс, опцион және форвард операциялары бойынша кредиттік тәуекел көрсетілген қаржы құралдарының номиналдық құнының Нормативтерге 7-қосымшаға сәйкес Туынды қаржы құралдарына арналған кредиттік тәуекел коэффициенттерінің (пайыздармен) кестесінде көрсетілген және көрсетілген қаржы құралдарын өтеу мерзімімен анықталатын кредиттік тәуекел коэффициентіне көбейтіндісі ретінде есептеледі.

Осы тармақта көрсетілген қаржы құралдарының нарықтық құны (ауыстыру құны) мынаны:

сатып алуға арналған мәмілелер бойынша - қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнының осы қаржы құралының номиналдық келісімшарттық құнынан асу шамасын

білдіреді. Егер қаржы құралының ағымдағы нарықтық құны оның номиналдық келісімшарттық құнынан аз немесе оған тең болса, ауыстыру құны 0 (нөлге) тең болады ;

сатуға арналған мәмілелер бойынша - қаржы құралының номиналдық келісімшарттық құнының осы қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнынан асу шамасын білдіреді. Егер қаржы құралының номиналдық келісімшарттық құны оның ағымдағы нарықтық құнынан аз немесе оған тең болса, ауыстыру құны 0 (нөлге) тең болады.

Бивалюталық қаржы құралдары (талап пен міндеттеме әртүрлі шетел валютасында көрсетілген қаржы құралдары) бойынша ауыстыру құны талаптардың теңгелік баламасының есептілікті жасау күні белгіленген бағам бойынша айқындалған міндеттемелердің теңгелік баламасынан асу шамасы ретінде айқындалады. Егер талаптардың теңгелік балама шамасы міндеттемелердің теңгелік баламасынан аз немесе оған тең болса, ауыстыру құны 0 (нөлге) тең болады.

Осы тармақта көрсетілген қаржы құралдарының номиналдық келісімшарттық құны қаржы құралдарының бухгалтерлік есептің тиісті шоттарында мәмілелер жасау күні көрсетілген құнын білдіреді. Бивалюталық қаржы құралдарының номиналдық келісімшарттық құны ретінде банкте талаптар қалыптастырылатын валюта алынады.

Сатылған опциондар бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшеріне қосылмайды;

6) "Стресттік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясымен секьюритилендіру мәмілелері бойынша кредиттер;

7) Нормативтерге 5-қосымшаға сәйкес:

ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылған сомаларды, сондай-ақ:

осы міндеттемені қамтамасыз ету ретінде банк иелігіне берілген салымдар;

Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары;

Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "АА"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің орталық үкіметі шығарған мемлекеттік бағалы қағаздары;

тазартылған бағалы металдар;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері;

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының кепілдіктері;

эмитенті "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы не олардың еншілес ұйымдары болып табылатын және банктің осындай қамтамасыз етуді даусыз өндіріп алуға құқығы бар, банк сатып алған бағалы қағаздар бойынша банк шығарған және қамтамасыз ету ретінде берілген бағалы қағаздар;

экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді даусыз және кері қайтарусыз орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттары түріндегі қарыз алушының міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету сомасын шегере отырып, Қазақстан Республикасының резидент-банктеріне және Қазақстан Республикасының бейрезидент-банктеріне Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленген корреспонденттік шоттар бойынша талаптар түріндегі талаптардың сомасы түрінде есептеледі.

Бір қарыз алушыға келетін тәуекел есебіне мыналар кірмейді:

Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкке, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының 100 (бір жүз) пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлғаға, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына, "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясына қойылатын талаптар, банктің балансынан есептен шығарылған банктің қарыз алушыға қоятын талаптары, ХҚЕС-ке сәйкес резервтердің 100 (бір жүз) пайызы қалыптастырылған банктің қарыз алушыға қоятын талаптары;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар бағалы қағаздар бойынша талаптар;

банктің еншілес ұйымға қоятын талаптары;

банктің Банктер туралы заңға сәйкес бұрын еншілес банк болған, қайта құрылымдауды және бір мезгілде активтер мен міндеттемелерді бас банкке беру операциясын жүзеге асырған заңды тұлғаға қоятын талаптары;

2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде клиринг ұйымының (орталық контрагенттің) кепілді немесе резервтік қорларына жарна, маржалық жарна, қор биржасының сауда жүйесінде ашық сауда-саттық әдісімен және (немесе) орталық контрагенттің қатысуымен жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелердің орындалуын толық және (немесе) ішінара қамтамасыз ету болып табылатын ақша түрінде қойылатын талаптар."

1-қосымшаға сәйкес Қарыздар мен дебиторлық берешек түріндегі банк активтерінің құнсыздануынан болған провизияларды (резервтерді) қалыптастыру жөніндегі нұсқауда:

9-тармақ мынадай редакциясында жазылсын:

"9. Жеке қарыздар бойынша құнсызданудың объективті растамасы болып табылатын кез келген оқиғалардың болуы бағаланады:

1) қарыз алушыда (тең қарыз алушыда) банктің ішкі әдістемесіне (ішкі модельдеріне) сәйкес құнсыздану деңгейіне сәйкес келетін ішкі рейтингінің (балдың) болуы;

2) мынадай белгілерге сәйкес қарыз алушыда біршама қаржылық қиындықтардың болуы:

жеке тұлғалар үшін:

қарыз бойынша төлемдерді тұрақты және (немесе) уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігінің болмауы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) кірістілік немесе төлемқабілеттілік деңгейінің тұрақты және біршама нашарлауы;

кредиттік досьесінің болмауы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) соңғы 5 (бес) жылдағы кредиттік тарихы немесе қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем қабілеттілігі туралы өзге ақпарат банк алдындағы міндеттемелерін уақтылы орындамағаны туралы куәландырса немесе негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімін өткізу сомасы 5 000 (бес мың) теңгеден аспайтын (аспаған) және (немесе) мерзімін өткізудің ең көп мерзімі 90 (тоқсан) күннен аспайтын (аспаған) жағдайларды қоспағанда, қарыз алушының (тең қарыз алушының) төлем жасауға қабілетсіздігі;

еңбекпен қамтылмауы немесе коммерциялық қызметінің болмауы;

қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) материалдық зиян келтірген немесе оған өзге коммерциялық қызметті жалғастыруға мүмкіндік бермейтін факторлардың болуы;

қарыз алушының (тең қарыз алушының) банкпен өз міндеттемелері бойынша есептеспеу ықтималдылығының болуы;

заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық есептілігін талдаудан, ақша қаражатының қозғалысы бойынша үзінді-көшірмелерден, мониторингтік есептерден және өзге жалпыға қол жетімді дереккөздерден байқалатын қаржылық жағдайының тұрақты және (немесе) біршама нашарлауы;

өткен кезеңдегі шығындардың өсу серпіні кемінде 12 (он екі) ай болуы;

қарыз алушының қаржылық жағдайын бағалау бойынша банктің ішкі әдістемесіне сәйкес есептелген коэффициенттердің теріс мәні, төлем қабілеттілігі деңгейінің төмен болуы, қарыз қаражатына қатты мұқтаждық;

теріс меншікті капиталының болуы;

нарықтық үлесінің тұрақты төмендеуі (ақпарат болса), банкте қарыз алушы (борышкер, тең қарыз алушы) қабылдаған шаралардың қаржылық жағдайды тұрақтандыру үшін тиімді болуына сенімділіктің болмауы;

қарыз алушының (борышкердің, тең қарыз алушының) қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты бұрын ұсынылған қарызды өтеу мақсатында қарыз алушыға (борышкерге, тең қарыз алушыға) қарыз беру;

"инвестициялық мақсаттар" (инвестициялық қарыз) кредит қаражатын нысаналы пайдаланатын заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (тең қарыз алушының) қаржылық ахуалының үнемі және (немесе) айтарлықтай нашарлауы, яғни кредиттеудің басынан кірістер, төлем қабілеттілігі және зияндар деңгейі борышкердің бизнес-жоспарында көзделген деңгейден айтарлықтай жағымсыз ауытқулары бар және бизнес-жоспарды іске асыруға ықпал етеді;

нарықтық үлестің төмендеуі (ақпарат болса);

қарыз алушы (тең қарыз алушы) қабылдайтын шаралар қаржылық ахуалын тұрақтандыру үшін тиімсіз;

1 (бір) жылдан аспайтын мерзімге сауықтырудың болуы;

төтенше жағдайлардың, сондай-ақ қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) зиян келтірген, алайда оның қызметін тоқтатуға әкелмеген өзге де жағдайлардың болуы.

Рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдардың (сарапшылардың) немесе олардың мамандандырылған бөлімшелерінің қатысуымен әзірленген және тестілеуден өткен ішкі рейтинг үлгісі болған кезде, банк қарыз алушының айтарлықтай қаржылық қиындықтарының бар екендігін анықтау мақсаты үшін ішкі рейтингті пайдаланады.

Рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдар (сарапшылар) мыналар болып табылады:

Standard & Poor's Financial Services LLC;

Fitch Ratings Inc.;

Moody's Investors Service;

Fair, Isaac and Company (FICO);

Experian plc.;

Deloitte Touche Tohmatsu Limited;

Ernst & Young Global Limited;

KPMG;

PricewaterhouseCoopers International Limited;

3) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен астам мерзімі өткен берешегінің болуы;

4) соңғы 12 (он екі) ай ішінде қарызды бір және одан көп рет қайта құрылымдау. Қарызды қайта құрылымдау деп қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты қарыз шартының тәртібі мен талаптарының кез келген өзгеруі түсініледі. Қайта құрылымдауға мына жағдайлардың кез келгені жатады:

қарыз бойынша төлемдер кестесінің өзгеруі, оның ішінде негізгі борыш және (немесе) сыйақыны өтеу үшін қарыз бойынша төлемдер бойынша жеңілдік беру не ұзарту, қарыз мерзімін ұзарту, қарыз бойынша бір немесе одан да көп төлемнің мерзімін кейінге қалдыру, қарыз бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының бөлігін есептен шығару немесе кешіру, сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдерді

капиталдандыру, қарыз валютасын сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті капиталдандыра отырып, бір валютадан басқа валютаға өзгерту;

банктегі, оның ішінде басқа банктердегі қолданыстағы қарыз бойынша берешекті төлеу үшін жаңа қарыз беру. Жаңа және қолданыстағы қарыздарда қайта құрылымдау түріндегі құнсыздану белгісі болады;

мерзімі өткен берешек болған жағдайда кредиттік лимитті ұлғайту;

қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету;

қарыз бойынша берешекті кепілмен қамтамасыз ету есебінен төмендету.

Осы тармақшаның мақсаты үшін қарыздың құнсыздануының объективті растамасы, мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру мақсатында жүргізілген қайта құрылымдау болып табылады.

2021 жылғы 1 сәуірден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде, егер қарыз алушының қаржылық жағдайының нақты көрсеткіштерін бағалау негізінде банк бір мезгілде мынадай талаптар орындалған кезде :

қарыз күтілетін он екі айлық кредиттік залалға тең сомада қалыптастырылатын қаржы активтері, провизиялар (резервтер) санатына қарыз бойынша төлемдер кейінге қалдырылғанға дейін жатқызылса;

қарыз бойынша төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін қарыз алушы төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін 180 (бір жүз сексен) күннің ішінде қарызды өтеудің жаңа кестесі бойынша өз міндеттемелерін уақтылы орындауды жалғастырса, карантиндік шектеу шараларын енгізуге байланысты төлемдерді кейінге қалдыру мүмкіндігі берілген қарыз бойынша қарыз алушының ақша ағындары банк алдындағы шарттық міндеттемелерді (негізгі борыш пен сыйақыны қоса алғанда) өтеу үшін жеткілікті болады деп болжаса, қарыз алушы қаржылық қиындықтарды бастан кешіруші ретінде танылмайды;

5) банкте қарыз алушының (тең қарыз алушының) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша басқа банктерде 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен астам өтелмеген мерзімі өткен берешегі туралы ақпараттың болуы;

6) банк берген қарызды (айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздарды қоспағанда) нысаналы пайдаланбау;

7) қарыз алушы (тең қарыз алушы) заңды тұлғаның қаржылық ахуалын ақпаратты банктің ішкі құжаттарына сәйкес ұсыну үшін белгіленген есепті күннен бастап 6 (алты) ай ішінде анықтауға мүмкіндік беретін ақпараттың болмауы;

8) төтенше жағдайлар, сондай-ақ қарыз алушыға (тең қарыз алушыға) айтарлықтай материалдық зиян әкелген немесе оған өз қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермеген, мысалы, қызмет түрлеріне арналған лицензиядан айыру немесе тоқтата тұру туралы лицензиялар, өзге де жағдайлардың болуы;

9) қарыз алушының банкротқа ұшырауының немесе басқалай түрдегі қаржылай қайта құрылуының, сондай-ақ оның қаржылық ахуалын нашарлататын соттың қарауына тартуының жоғары ықтималдығы;

10) мерзімі 3 (үш) жылдан астам уақытты құрайтын қарыз бойынша негізгі борышты және сыйақыны өтеу қарыз мерзімінің соңында жүзеге асырылады;

11) жеке тұлға қарыз алушының (тең қарыз алушының) қайтыс болғаны туралы ақпараттың болуы;

12) жеке тұлға қарыз алушының (тең қарыз алушының) еңбекпен қамтылмағаны немесе коммерциялық (кәсіпкерлік) қызметінің болмауы туралы ақпараттың болуы.";

5-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі осы Тізбеге 3-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын;

6-қосымшаға сәйкес Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі осы Тізбеге 4-қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

3. "Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес провизиялар (резервтер) құру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 269 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16502 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес провизиялар (резервтер) құру қағидаларында:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ақшаны толық алмау – шартқа сәйкес қаржы ұйымына тиесілі ақша ағындары және қаржы ұйымы алуды күтіп отырған ақша ағындары арасындағы айырма;

2) берешек – қарыз алушы өтемеген, қарыз шартының талаптарына сәйкес негізгі борыш, есептелген сыйақы және (немесе) өзге төлемдер түріндегі талаптың сомасы;

3) біртекті қаржы активтері – кредиттік тәуекелдің сипаттамаларына ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобы;

4) дефолт – төлеу мерзімі күнтізбелік тоқсан күннен өтіп кеткен мерзімі өткен төлемнің (төлемдердің) болуы не осы тармақшада көзделген бір немесе бірнеше жағдайдың болуы. Дефолтты айқындау мақсаттары үшін қаржы ұйымы мынадай жағдайларды қабылдайды:

қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты қарыз бойынша сыйақыны есептеуді тоқтата тұру;

қарыз берілген сәттен бастап кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюынан қарыз алушы берешегінің бір бөлігін және (немесе) бүкіл сомасын есептен шығару;

қарыздарды айтарлықтай дисконтпен сату;

қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлауына байланысты қарызды қайта құрылымдау;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қарыз алушыны банкрот деп тану туралы талап-арыз беру;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қарыз алушының өзін банкрот деп тану туралы сотқа өтініш жасауы;

9 "Қаржы құралдары" халықаралық қаржылық есептілік стандартына (бұдан әрі – 9 ХҚЕС) сәйкес келетін және Қағидаларға сәйкес бекітілген Провизияларды (резервтерді) есептеу әдістемесінде көзделген өзге жағдайлар.

Қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлауы деп төменде көрсетілген жағдайлардың бірінің немесе бірнешеуінің туындауы түсініледі:

қарыз алушының қаржы ұйымы алдында мерзімі күнтізбелік 30 (отыз күннен) асатын мерзімі өткен міндеттемелері бар;

қарыз алушыда мерзімі өткен міндеттемелер жоқ және қаржы ұйымында қарыз алушының оған қарыз бойынша жеңілдік жағдайлары берілмей өз міндеттемелері бойынша ақы төлеу мерзімдерін бұзуға жол бергені туралы негізделген және растайтын ақпарат бар;

егер қарыз алушы қор биржасында тіркелген бағалы қағаздардың эмитенті болып табылса және осындай бағалы қағаздар бағалы қағаздар шығарылымын жою рәсімінен өтетін не өткен;

қарыз алушының қаржылық жай-күйін нақты көрсеткіштерін бағалау негізінде қаржы ұйымы қарыз алушының ақша ағындарының қаржы ұйымының алдындағы шарттық міндеттемелерін (негізгі борышты және сыйақыны қоса алғанда) өтеу үшін жеткіліксіз болатынын болжайды;

қаржы ұйымы Провизияларды (резервтерді) есептеу әдістемесіне қосымша болып табылатын ішкі рейтингтік модельге сәйкес қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлағанын бағалады;

5) жеке қаржы активі – жалпы баланстық құны есепті күні қаржылық есептіліктің деректеріне сәйкес меншікті капиталдың 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан асатын, бірақ кемінде елу миллион теңге болатын қаржы активі немесе өзара байланысты тарапқа қойылатын талапты білдіретін қаржы активі.

Қаржы ұйымының осы тармақшада көзделген өлшемшарттарға қосымша қаржы активін жеке активтерге жатқызуға арналған қосымша өлшемшарттарды белгілеуіне жол беріледі.

Қаржы ұйымының қаржы активінің жалпы баланстық құнының меншікті капиталға өзге, бірақ меншікті капиталдың 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан аспайтын арақатысын айқындауына жол беріледі.

Қазақстан Республикасы бейрезидент-банктерінің филиалдары үшін меншікті капитал деп бас офис шотының, резервтердің және Қазақстан Республикасы бейрезидент-банкінің филиалы қызметінің сомасы түсініледі;

6) контрагент – шарт бойынша қаржы ұйымы болып табылмайтын, осы шарт бойынша провизиялар (резервтер) қалыптастыратын тұлға;

7) кредиттік-құнсызданған қаржы активі – 9 "Қаржы құралдары" халықаралық қаржылық есептік стандарттың өлшемшарттарына сәйкес келетін құнсыздану белгілері анықталған қаржы активі;

8) кредиттік скоринг – қарыз алушының кредитке қабілеттілігін сапалық және сандық сипаттамаларға негізделген бағалау;

9) қаржы активінің амортизациялық құны – минус борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдер, плюс (минус) тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген дисконттың (сыйлықақының) жинақталған амортизациясының шамасы бастапқы тану кезінде қаржы активі бағаланатын және зиянға арналған бағалау резервін есептей отырып түзетілген сома;

10) қаржы активінің жиынтық баланстық құны – қаржы активінің зиянға арналған бағалау резервінің көлеміне түзетілгенге дейінгі амортизацияланған құны;

11) қарызды қайта құрылымдау – төменде аталған жағдайлардың кез келгеніне сәйкес қарыз алушының (қоса қарыз алушының) қарызға қызмет көрсету бойынша орын алып отырған немесе күтілетін қиындықтарын шешу мақсатында қарыз шартың тәртібін және талаптарына кез келген өзгерту:

қарыз бойынша төлемдер кестесін өзгерту, оның ішінде негізгі борышты және (немесе) сыйақыны өтеу үшін қарыз бойынша төлемдер бойынша жеңілдік кезеңін беру не ұзарту; қарыз мерзімін келесі ұзарту; қарыз бойынша бір немесе одан көп төлемді кейінге қалдыру; қарыз бойынша негізгі борышты және (немесе) сыйақыны есептен шығару немесе кешіру; сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдерді капиталдандыру; сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті капиталдандыра отырып қарыз валютасын бір валютадан басқасына өзгерту (конвертациялау);

қаржы ұйымындағы, оның ішінде басқа қаржы ұйымдарындағы қарыз бойынша мерзімі өткен берешекті төлеу үшін жаңа қарыз беру;

қарыз бойынша мерзімі өткен берешек болған жағдайда кредиттік лимитті ұлғайту;

қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету;

қарыз алушының қаржы ұйымына берілген кепіл мүлкі есебінен берешек сомасын өтеу нәтижесінде қарыз бойынша берешекті төмендету;

12) негізделген және расталатын ақпарат – кемінде 5 (бес жыл) кезеңдегі өткен оқиғалар, ағымдағы сапалық және сандық көрсеткіштер және болашақтағы

экономикалық сапалық және сандық көрсеткіштердің болжамдары туралы ақпаратты қоса алғанда, аса көп шығынсыз немесе күш салмай есепті күнгі жағдай бойынша негізделген түрде қолжетімді болып табылатын ақпарат. Кемінде 5 (бес жыл) кезеңдегі, есепті күнгі жағдай бойынша негізделген түрде қолжетімді болып табылатын ақпарат болмаған кезде қаржы ұйымына неғұрлым қысқа кезеңдегі ақпаратты кейіннен кемінде 5 (бес жыл) кезеңдегі өткен оқиғалар туралы ақпаратты жинақтау шартымен пайдалануына рұқсат етіледі. Жеке қаржы активтері бойынша соңғы 3 (үш жылдағы) не қаржы ұйымы операциялық қызметті 3 (үш жылдан) аз жүзеге асырған жағдайда одан аз кезеңдегі контрагенттің қаржылық жай-күйінің мониторингі негізінде болжамдық ағындарды құруға жол беріледі;

13) провизиялар (резервтер) – қаржы активінің амортизацияланған құны бойынша және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша күтілетін және орын алып отырған кредиттік зиян үшін құрылатын бағалау резерві, сондай-ақ міндеттемелердің талаптары бойынша күтілетін кредиттік зиянға қатысты бағалау міндеттемесі;

14) сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активі – бастапқы тану сәтінде құнсыздану туралы растама болған, сатып алынған немесе құрылған қаржы активі;

15) уәкілетті орган – қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті орган;

16) шартты міндеттемелер – бұл өтелмеген, кепілдік берумен шығарылған немесе расталған ықтимал міндеттемелер;

17) ішкі рейтингтік модель – қарыз алушының кредитке қабілеттілігін бағалау моделі.";

16-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"16. Жеке қаржы активі бойынша құнсызданудың объективті растамасы болып табылатын төмендегі бір немесе бірнеше оқиғалардың болуы бағаланады:

1) контрагенттің айтарлықтай қаржылық қиындықтары туралы негізделген және расталған ақпараттың болуы;

2) контрагенттің негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша күнтізбелік алпыс күннен асатын мерзімі өткен берешектің болуы;

3) қарызды контрагенттің соңғы 12 (он екі) ай ішінде бір және одан көп рет қаржылық қиындықтарына байланысты қайта құрылымдау.

2021 жылғы 1 сәуірден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде, егер қарыз алушының қаржылық жағдайының нақты көрсеткіштерін бағалау негізінде банк бір мезгілде мынадай талаптар орындалған кезде

:

қарыз күтілетін он екі айлық кредиттік залалға тең сомада қалыптастырылатын қаржы активтері, провизиялар (резервтер) санатына қарыз бойынша төлемдер кейінге қалдырылғанға дейін жатқызылса;

қарыз бойынша төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін қарыз алушы төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін 180 (бір жүз сексен) күннің ішінде қарызды өтеудің жаңа кестесі бойынша өз міндеттемелерін уақтылы орындауды жалғастырса, карантиндік шектеу шараларын енгізуге байланысты төлемдерді кейінге қалдыру мүмкіндігі берілген қарыз бойынша қарыз алушының ақша ағындары банк алдындағы шарттық міндеттемелерді (негізгі борыш пен сыйақыны қоса алғанда) өтеу үшін жеткілікті болады деп болжаса, қарыз алушы қаржылық қиындықтарды бастан кешіруші ретінде танылмайды;

4) банктік және өзге операцияларды жүргізуге лицензиядан айыру не тоқтата тұру туралы ақпаратты, сондай-ақ контрагенттің еңбек қызметінің немесе кәсіпкерлік қызметінің болмауы туралы ақпаратты қоса алғанда, контрагентке Провизияларды (резервтерді) есептеу әдістемесіне сәйкес айқындалатын айтарлықтай материалдық зиян келтірген немесе оған өзінің қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермейтін төтенше және (немесе) өзге де жағдайлар туралы негізделген және расталған ақпараттың болуы;

5) негізделген және расталған ақпарат негізінде контрагенттің банкроттыққа ұшырауының, қайта ұйымдастырылуының және (немесе) контрагенттің қаржылық жай-күйін нашарлатуы мүмкін сот қарауына тартылуының жоғары ықтималдығы туралы негізделген және расталған ақпарат;

б) контрагенттің қайтыс болуы;

7) 9 ХҚЕС-те көзделген және Провизияларды (резервтерді) есептеу әдістемесінде белгіленген өзге де оқиғалар."

4. "Берілген микрокредиттер бойынша активтер мен шартты міндеттемелерді сыныптауды жүзеге асыру, берілген микрокредиттер бойынша активтерді күмәнді және үмітсізге жатқызу, сондай-ақ оларға қарсы провизиялар (резервтер) құру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 наурыздағы № 62 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16858 болып тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Берілген микрокредиттер бойынша активтер мен шартты міндеттемелерді сыныптауды жүзеге асыру, берілген микрокредиттер бойынша активтерді күмәнді және үмітсізге жатқызу, сондай-ақ оларға қарсы провизиялар (резервтер) құру қағидаларында:

25-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"25. Берілген микрокредит бойынша жеке актив бойынша құнсыздандудың объективті растамасы болып табылатын төменде көрсетілген бір немесе бірнеше оқиғалардың болуы бағаланады:

1) қарыз алушының айтарлықтай қаржылық қиындықтары туралы негізделген және расталатын ақпараттың болуы;

2) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асатын мерзімі өткен берешектің болуы;

3) берілген микрокредит бойынша активті соңғы 12 (он екі) айда бір және одан көп қаржылық қиындықтарына байланысты қайта құрылымдау.

2021 жылғы 1 сәуірден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде, егер қарыз алушының қаржылық жағдайының нақты көрсеткіштерін бағалау негізінде банк бір мезгілде мынадай талаптар орындалған кезде :

қарыз күтілетін он екі айлық кредиттік залалға тең сомада қалыптастырылатын қаржы активтері, провизиялар (резервтер) санатына қарыз бойынша төлемдер кейінге қалдырылғанға дейін жатқызылса;

қарыз бойынша төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін қарыз алушы төлемдерді кейінге қалдыру кезеңі аяқталғаннан кейін 180 (бір жүз сексен) күннің ішінде қарызды өтеудің жаңа кестесі бойынша өз міндеттемелерін уақтылы орындауды жалғастырса, карантиндік шектеу шараларын енгізуге байланысты төлемдерді кейінге қалдыру мүмкіндігі берілген қарыз бойынша қарыз алушының ақша ағындары банк алдындағы шарттық міндеттемелерді (негізгі борыш пен сыйақыны қоса алғанда) өтеу үшін жеткілікті болады деп болжаса, қарыз алушы қаржылық қиындықтарды бастан кешіруші ретінде танылмайды;

4) қарыз алушыда қарыз алушының еңбек қызметінің немесе кәсіпкерлік қызметінің болмауы туралы ақпаратты қоса алғанда, қарыз алушыға Әдістемеге сәйкес айқындалатын айтарлықтай материалдық зиян келтірген және (немесе) оған өзінің қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермейтін төтенше және (немесе) өзге де жағдайлар туралы негізделген және расталған ақпараттың болуы;

5) негізделген және расталған ақпарат негізінде қарыз алушының банкроттыққа ұшырауы, қайта ұйымдастырылуы және (немесе) қарыз алушының қаржылық жай-күйін нашарлатуы мүмкін сот қарауына тартылуының жоғары ықтималдығы туралы негізделген және расталған ақпарат;

6) қарыз алушының қайтыс болуы;

7) Әдістемеді белгіленген өзге де оқиғалар."

5. "Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына өзгерістер мен

толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 12 қарашадағы № 191 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19613 болып тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Осы қаулы, 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін осы қаулыға 6-қосымшаның 10-жолын қоспағанда, 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс."

6. "Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтыру енгізу және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің жекелеген нормаларының қолданылуын тоқтата тұру туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2020 жылғы 30 қазандағы № 106 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21554 болып тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

4-тармақтың жиырма алтыншы – қырқыншы абзацтары алып тасталсын.

Тізбеге 1-қосымша

Ислам банктері үшін пруденциялық нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді есеп айырысу әдістемесіне

2-қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі

№	Баптар атауы	Тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1.	Қолма-қол теңге	0
2.	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3.	Тазартылған бағалы металдар	0
4.	Қазақстан Республикасының Үкіметіне қойылатын талаптар	0
5.	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	0
6.	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар	0
7.	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	0
8.	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	0

9.	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына бюджетке салық және басқа төлемдер бойынша қойылатын талаптар	0
10	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	0
11	Ұлттық холдинг - оригинатор, Қазақстан Республикасының ұлттық басқарушы холдингі құрған исламдық арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
12	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	0
13	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
14	Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген Еуразиялық даму банкі шығарған бағалы қағаздар	0
15	Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-дан төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар банктерде ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
II топ		
16	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің қолма-қол шетел валютасы	20
17	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	20
18	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	20
19	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	20
20	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына қойылатын талаптар	20
21	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	20
22	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар ұйымдарға қойылатын талаптар	20
23	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	20

24	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
25	Ұлттық басқарушы холдингке дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) 100 (жүз) пайызы тиесілі заңды тұлға-оригинатор құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған Қазақстан Республикасының исламдық бағалы қағаздары	20
26	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
27	Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
III топ		
28	Тазартылмаған бағалы металдар	50
29	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	50
30	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	50
31	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	50
32	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен төмен еместен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	50
33	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен төмен еместен "A"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға қойылатын талаптар	50
34	Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "BB"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "BB+"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонеднттік шоттар бойынша қойылатын талаптар	50
35	Мына талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 52, 56 және 57-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнын 50 (елу) пайызды қоса алғанда аспайды	35
36	Мына талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: (осы кестенің 52, 56 және 57-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда) берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнынан 51 (елу бір) пайыздан бастап 85 (сексен бес) пайызға дейін қоса алғанда шекте болады	50
37	ХҚЕС-ке сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (	100

	тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 51, 52, 53, 56 және 57-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	
38	ХҚЕС-ке сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 35 (отыз бес) пайыздан астам және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 51, 52, 53, 56 және 57-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	75
39	ХҚЕС-ке сәйкес қарыздардың өтелмеген бөлігінен 50 (елу) пайыздан астам провизиялар (резервтер) қалыптасқан Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар (ипотекалық қарыздарды және осы кестенің 51, 52, 53, 56 және 57-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	50
40	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мына өлшемшарттарға сәйкес келетін қарыздар: 1) 2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде – қарыз сомасы меншікті капиталдың 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан аспайды; 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – қарыз сомасы меншікті капиталдың 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан аспайды; 2) қарыз валютасы – теңге	2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде – 50 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – 75
41	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	50
42	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
43	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен бастап "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
44	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
45	"Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	50
IV топ		
46	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	100
47	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	100
	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар халықаралық	

48	қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	100
49	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	100
50	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға қойылатын талаптар	100
51	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейін борыштық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан хеджирлеудің тиісті құралдарымен жабылмаған бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	200
52	Тәуекелдің III тобына енгізілгенді қоспағанда, жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтарға дейін, оның ішінде тұтынушылық кредиттерге қойылатын талаптар	100
53	Тәуекелдің III тобына енгізілгенді қоспағанда және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан хеджирлеудің тиісті құралдарымен жабылмаған жеке тұлғаларға шетел валютасымен 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген қарыздар бойынша 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	200
54	Standard & Poor's агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен төмен рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктерге ашылған корреспонденттік шоттар бойынша қойылатын талаптар	100
55	Басқа ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 52, 56 және 57-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда)	100
56	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында жеке тұлғаларға берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде банк есептейтін мынадай критерийлердің біреуіне сәйкес келетін тұтынушылық кредиттер: қарызды 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында берген кезде: 1) қарыз алушы жеке тұлғаның орташа ай сайынғы кірісін есептеу үшін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан соңғы 6 (алты) ай үшін жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушы жалақыны қарыз алушы өтініш берген күннің алдындағы қатарынан 6 (алты) ай бойы банктің төлем карточкалары арқылы алғаны туралы ақпаратты қолдана отырып, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тіркелімінде № 9125 тіркелген "Қаржы ұйымдарының банк операцияларының жекелеген түрлерін және операцияларды жүргізуіне шектеулер енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 желтоқсандағы № 292 қаулысына сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 асады; 2) берген күннің алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай үшін кез келген қолданыстағы немесе жабық қарыз және (немесе) ол бойынша сыйақының берешегі бойынша мерзімі	150

	өткен төлем күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асады не төлем мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен астам 3 (үш) реттен артық кешіктірілсе; 3) қарыздардың ай сайынғы мониторингі кезінде осы жолдың 1) немесе 2) тармақшаларында көрсетілген есеп айырысу үшін ақпарат жоқ. Банкте осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларында көзделген ақпарат болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген болып танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді	
57	Жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген басқа да қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 56-жолында көрсетілген жеке тұлғаларға арналған қарыздарды қоспағанда)	100
58	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	100
59	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
60	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
61	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар резидент ұйымдар, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
62	Төлемдер бойынша есеп айырысулар	100
63	Негізгі қаражат	100
64	Материалдық қорлар	100
V топ		
65	Банктің инвестицияларын қоспағанда, акциялар бөлігіндегі (жарғы капиталындағы қатысу үлесі) әділ құн бойынша есепке алынатын инвестициялар	100
66	Банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларынан (жарғылық капиталындағы қатысу үлестерінен) әрбіреуі 10 (оннан) кем пайызды құрайтын, негізгі капиталдың 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
67	Банк шығарылған акцияларының (жарғылық капиталында қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызын иеленген қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялар сомасы және жиынтығында осы Нормативтердің 10-тармағында көрсетілген реттеуші түзетулерді қолданғаннан кейін банктің негізгі капитал айырмасының 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын, шегерілетін уақытша айырмаларға қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі және Нормативтердің 8-тармағының үшінші, төртінші және бесінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілеуге тиіс сомалар	250

68	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	150
69	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	150
70	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	150
71	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	150
72	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға қойылатын талаптар	150
73	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ және тиісті валюталық түсімдері жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушының тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап шетел валютасында берілген қарыздар бойынша қойылатын 1 (бір) жылдан астам мерзімі бар талаптар	200
	<p>Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қ о й ы л а т ы н т а л а п т а р :</p> <p>1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);</p> <p>2) Андорра Князьдігі;</p> <p>3) Антигуа және Барбуда мемлекеті;</p> <p>4) Багам аралдары достастығы;</p> <p>5) Барбадос мемлекеті;</p> <p>6) Бахрейн мемлекеті;</p> <p>7) Белиз мемлекеті;</p> <p>8) Бруней Даруссалам мемлекеті;</p> <p>9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);</p> <p>10) Вануату мемлекеті;</p> <p>11) Гватемала Республикасы;</p> <p>12) Гренада мемлекеті;</p> <p>13) Джибути Республикасы;</p> <p>14) Доминикан Республикасы;</p> <p>15) Жаңа Зеландия (Кука и Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);</p> <p>16) Индонезия Республикасы;</p> <p>17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);</p> <p>18) Кипр Республикасы;</p> <p>19) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);</p> <p>20) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;</p> <p>21) Коста-Рика Республикасы;</p> <p>22) Либерия Республикасы;</p> <p>23) Лихтенштейн Князьдігі;</p> <p>24) Маврикий Республикасы;</p> <p>25) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);</p>	

74	26)	Мальдив	Республикасы;	150
	27)	Мальта	Республикасы;	
	28)	Маршалл аралдары	Республикасы;	
	29)	Монако	Князьдігі;	
	30)	Мьянма	Одағы;	
	31)	Науру	Республикасы;	
	32)	Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);		
	33)	Нигерия	Федеративтік Республикасы;	
	34)	Палау	Республикасы;	
	35)	Панама	Республикасы;	
	36)	Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);		
	37)	Самоа	Тәуелсіз мемлекеті;	
	38)	Сейшел аралдары	Республикасы;	
	39)	Сент-Винсент және Гренадин	мемлекеті;	
	40)	Сент-Китс және Невис	Федерациясы;	
	41)	Сент-Люсия	мемлекеті;	
	42)	Тонга	Корольдігі;	
	43)	Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):		
		Ангилья	аралдары;	
		Бермуд	аралдары;	
		Британдық Виргин	аралдары;	
		Гибралтар;		
		Кайман	аралдары;	
		Монтсеррат	аралы;	
		Теркс және Кайкос	аралдары;	
		Мэн	аралы;	
		Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);		
	44)	Филиппин	Республикасы;	
	45)	Шри-Ланка Демократиялық Республикасы		
75	Standard & Poog's агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған исламдық бағалы қағаздар			150
76	Standard & Poog's агенттігінің "BB"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар			150
77	Standard & Poog's агенттігінің "B"-тен төмен рейтингі немесе немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар			150
78	Standard & Poog's агенттігінің "BB"-тен төмен рейтингі немесе немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар			150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар:			
	1)	Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);		
	2)	Андорра	Князьдігі;	
	3)	Антигуа және Барбуда	мемлекеті;	
	4)	Багам аралдары	достастығы	
	5)	Барбадос	мемлекеті;	
	6)	Бахрейн	мемлекеті;	

7)	Белиз	мемлекеті;
8)	Бруней Даруссалам	мемлекеті;
9)	Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана);	
10)	Вануату	Республикасы;
11)	Гватемала	Республикасы;
12)	Гренада	мемлекеті;
13)	Джибути	Республикасы;
14)	Доминиканская	Республика;
15)	Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана);	
16)	Индонезия	Республикасы;
17)	Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
18)	Кипр	Республикасы;
19)	Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);	
20)	Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы	
21)	Коста-Рика	Республикасы;
22)	Либерия	Республикасы;
23)	Лихтенштейн	Князьдігі;
24)	Маврикий	Республикасы;
25)	Малайзия (Лабуан анклавның аумағы бөлігінде ғана);	
79 26)	Мальдив	Республикасы;
27)	Мальта	Республикасы;
28)	Маршалл аралдары	Республикасы;
29)	Монако	Князьдігі;
30)	Мьянма	Одағы;
31)	Науру	Республикасы;
32)	Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);	
33)	Нигерия Федеративтік	Республикасы;
34)	Палау	Республикасы;
35)	Панама	Республикасы;
36)	Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
37)	Самоа Тәуелсіз	мемлекеті;
38)	Сейшел аралдары	Республикасы;
39)	Сент-Винсент және Гренадин	мемлекеті;
40)	Сент-Китс және Невис	Федерациясы;
41)	Сент-Люсия	мемлекеті;
42)	Тонга	Корольдігі;
43)	Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):	
	Ангилья	аралдары;
	Бермуд	аралдары;
	Британдық Виргин	аралдары;
	Гибралтар;	
	Кайман	аралдары;
	Монтсеррат	аралы;
	Теркс және Кайкос	аралдары;
	Мэн	аралы;
	Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);	
44)	Филиппин	Республикасы;
45)	Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиісті банк активтерінің есебіне түсіндірме

1. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, банкте түзетілген құны аталған активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан кем емес қамтамасыз етуі бар (Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтері кестесінің (бұдан әрі – Кесте) 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі), сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландырған кездегі коммерциялық кредиттер осы тармаққа сәйкес банктерде түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйесі болған кезде түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Кестенің 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдардың, оның ішінде осы банктегі қамтамасыз ету ретінде ұсынылған салымдардың 100 (жүз) пайыз сомасына;

қамтамасыз етуге берілген исламдық бағалы қағаздардың нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған бағалы металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Жоғарыда көрсетілген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сай мөлшерленеді.

2. Банкте "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының қайтарылып алынбайтын және сөзсіз кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты түріндегі қамтамасыз етуі бар, сомасы көрсетілген қарыздар көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын өтейтін қарыздар активтердің есебіне тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген қамтамасыз етудің түзетілген құны шегеріле отырып қосылады.

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі

міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты түріндегі қамтамасыз етудің түзетілген құны кепілдік, сақтандыру шарты сомасының 95 (тоқсан бес) пайызына тең болады.

3. Контрагенттен төмен тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырылған) банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер, инвестициялар тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген (банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берген (сақтандырылған) сомасын шегергендегі) активтердің есебіне борышкердің тәуекел дәрежесі бойынша енгізіледі.

Банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған исламдық бағалы қағаздардың, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттердің, инвестициялардың кепілдік берген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

4. Қазақстан Республикасының мынадай бейрезиденттеріне ұсынылған, осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар және сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер:

1) офшорлық аймақ аумағында заңды тұлға ретінде тіркелгендерге;

2) жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға тәуелді немесе офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатындарға;

3) офшорлық аймақ азаматтары болып табылатындарға;

осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген қамтамасыз етудің болуына қарамастан, Кестеге сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

5. Қазақстан Республикасының мынадай бейрезиденттеріне ұсынылған, осы Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған исламдық бағалы қағаздар және сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредиттер:

1) офшорлық аймақ аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard & Poor's агенттігінің "AA"-тен төмен емес рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етілуіне аталған деңгейден төмен емес рейтингі бар бас ұйымның тиісті кепілдігі барларына;

2) офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған офшорлық аумақтар тізбесіне енгізген

мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші не көрсетілген офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптарды қоспағанда, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамын иеленуші, офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға тәуелді немесе офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатын, бірақ аталған деңгейден төмен емес рейтингі бар немесе рейтингі аталған деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігіне сәйкес келетіндеріне міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне;

тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

6. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсатында:

жеке тұлғаларға тұрғын үй салу үшін не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында берілетін ипотекалық қарыз ипотекалық тұрғын үй қарызын білдіреді;

жеке тұлғаларға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға ұсынылған, сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі коммерциялық кредит тұтынушылық кредит дегенді білдіреді.

7. Егер исламдық бағалы қағаз шығарылымының арнайы шығарылым рейтингі болса, онда тәуекел дәрежесі бойынша банк активтерін мөлшерлеу кезінде бағалы қағаз рейтингін ескеру қажет.

8. Нормативтердің 11-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген активтер валюталардың айырбас бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген активтерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

9. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсаттары үшін қамтамасыз етілмеген тұтынушылық қарыздар ретінде жылжымайтын мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары, жылжымайтын мүлікті сатып алу мәні болып табылатын өзге де шарттар бойынша талап ету құқықтарын, қамтамасыз етуі автокөлік болып табылатын қарыздарды, банктік салым шартына немесе ақша кепілі шартына сәйкес банкте орналастырылған, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болып табылатын қарыздарды, білім беруді кредиттеу жүйесі шеңберінде берілетін қарыздарды және тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздарды қоспағанда, тұтынушылық қарыз түсініледі.

Қазақстан Республикасының қаржы нарығын
реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін
нормативтік құқықтық актілерінің
тізбесіне 2-қосымша

Ислам банктері үшін пруденциалдық
нормативтердің нормативтік мәндеріне және өзге
де сақтауға міндетті нормалар мен лимиттерді
есеп айырысу әдістемесіне

5-қосымша

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Конверсия коэффициенті, пайызбен
I топ		
1.	Міндеттемелері толығымен: Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейіндегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық банктері мен орталық үкіметтерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); банктің басқаруына берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен; Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	0
2.	Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздарды немесе Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған бағалы қағаздарды, Нормативтердің 11-тармағында көзделген басқа өтімділігі жоғары бағалы қағаздарды сатып алу не сату бойынша шартты (ықтимал) міндеттемелер	0
3.	Банктің қаржы міндеттемелерінсіз; міндеттемелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; банкке берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	0
4.	Келешекте банктің талабы бойынша кез келген кезде жойылуға жататын қарыздар мен салымдарды банктің орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	0

5.	Банктің еншілес ұйымдары арқылы сыртқы қарыздар тартылған және банк міндеттемелерін орналастырған кезде олардың пайдасына берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	0
6.	Банк берілген қарызды қамтамасыз етуге қабылдаған кепілдіктер	0
II топ		
7.	Банктің келешекте өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан кем қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	20
8.	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	20
9.	Міндеттемелері Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "АА"- және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен), Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен, Standard & Poor's агенттігінің "АА"- және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	20
III топ		
10.	Банктің келешекте 1 (бір) жылдан астам өтеу мерзімі бар қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
11.	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "А"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "АА"- және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "А"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "АА"- және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	50
	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілердің пайдасына, олардың үшінші тұлғалар	қоса алғанда 2021 жылғы

12	алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз етуге берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	31 желтоқсан аралығы – 50
13	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	50
IV топ		
14	Банкке қаржы құралдарын сату туралы және банктің оларды кері сатып алу міндеттемесі туралы келісім	100
15	Банктің өзге де кепілдіктері (кепілдемелері)	100
16	Банктің өзге де аккредитивтері	100
17	Банктің өзге де шартты (ықтимал) міндеттемелері	100

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша банктің шартты және ықтимал міндеттемелерінің есебіне түсіндірме

Нормативтердің 11-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелер валюталардың айырбастау бағамдары және бағалы металдардың айырбастау бағамдары өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша сараланатын активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылмайды.

Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесіне 3-қосымша

Банктің пруденциялық нормативтерінің және сақталуы міндетті өзге де нормалары мен лимиттерінің нормативтік мәндері мен оларды есептеу әдістемелеріне, капиталының мөлшеріне
5-қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі

№	Баптар атауы	Тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1.	Қолма-қол теңге	0
2.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3.	Тазартылған бағалы металдар	0
4.	Қазақстан Республикасының Үкіметіне берілген қарыздар	0
5.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	0
6.	Ұлттық Банкке берілген қарыздар	0
7.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	0
8.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	0
9.	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына берілген қарыздар	0
10.	Ұлттық Банктегі салымдар және Ұлттық Банкке өзге де талаптар	0
11.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	0
12.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар, Еуразиялық даму банкіндегі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен салымдар	0
13.	Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	0
14.	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдер бойынша дебиторлық берешегі	0
15.	Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0
16.	Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0
17.	Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар рыногы туралы заңнамасына сәйкес "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамы, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат	0

	қоры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген Еуразиялық даму банкі шығарған бағалы қағаздар	
18.	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының 100 (жүз) пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлға шығарған бағалы қағаздар	0
19.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	0
20.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	0
21.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB-" төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерге ашық корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
22.	Тәуекелдің I тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	0
II топ		
23.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің қолма-қол шетел валютасы	20
24.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	20
25.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	20
26.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	20
27.	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына берілген қарыздар	20
28.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	20
29.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	20
30.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	20
31.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	20
32.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	20
33.	Тәуекелдің I тобына жатқызылған дебиторлық берешекті қоспағанда, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының дебиторлық берешегі	20

34.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	20
35.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	20
36.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	20
37.	Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздарын қоспағанда, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздар	20
38.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	20
39.	Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	20
40.	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің "AAA"-тен "AA"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzAAA"-тен "kzAA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	20
41.	Тәуекелдің II тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	20
III топ		
42.	Тазартылмаған бағалы металдар	50
43.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	50
44.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	50
45.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	50
46.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	50
47.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	50
48.	Мынадай талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 76, 78 және 79-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда): берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 50 (елу) пайызынан аспайды	35
49.	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының 100 (жүз) пайызы Ұлттық Банкке тиесілі	35

	заңды тұлғаның сатып алу үшін белгіленген талаптарына сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары, сондай-ақ олар бойынша сыйақылар	
50.	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының 100 (жүз) пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлғаға қайта берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талаптар	35
51.	Мынадай талаптарға сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 76, 78 және 79-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда): берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 51 (елу бір) пайызынан 85 (сексен бес) пайызына дейін қоса алғандағы шекте болады	50
52.	Басқа да ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 76, 78 және 79-жолдарында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда)	100
53.	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 75, 76, 77, 78 және 79-жолдарында көрсетілген, сондай-ақ жеке тұлғаларға берілген кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда)	100
54.	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан көп және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 75, 76, 77, 78 және 79-жолдарында көрсетілген, сондай-ақ жеке тұлғаларға берілген кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда)	75
55.	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 50 (елу) пайыздан көп провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 75, 76, 77, 78 және 79-жолдарында көрсетілген, сондай-ақ жеке тұлғаларға берілген кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда)	50
56.	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мына өлшемшарттарға сәйкес келетін қ а р ы з д а р : 1) 2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде – қарыз сомасы меншікті капиталдың 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан а с п а й д ы ; 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – қарыз сомасы меншікті капиталдың 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) п а й ы з ы н а н а с п а й д ы ; 2) қарыз валютасы – теңге	2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 50 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – 75
		2021 жылғы 1 шілдеден бастап қоса алғанда

57	Синдикатталған қаржыландыру шеңберінде заңды тұлғаларға теңгемен берілген қарыздар	2021 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 50
58.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	50
59.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	50
60.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	50
61.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	50
62.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	50
63.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	50
64.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен бастап "A"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	50
65.	Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	50
66.	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzA+"-тен "kzA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	50
67.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "BB+"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "BB+"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	50
68.	"Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамына талаптар	50
69.	Тәуекелдің III тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы (осы кестенің 49 және 50-жолдарында көрсетілген активтер бойынша есептелген сыйақыны қоспағанда)	50
IV топ		
70.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	100

71.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	100
72.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	100
73.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	100
74.	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент-ұйымдарға берілген қарыздар	100
75.	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен өтелмеген бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасында 1 (бір) жылдан астам мерзімге берілген қарыздар	200
76.	Тәуекелдің III тобына жатқызылғандарды қоспағанда, жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтарға дейін берілген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық қарыздар	100
77.	Тәуекелдің III тобына жатқызылғандарды қоспағанда және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен өтелмеген жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасында 1 (бір) жылдан астам мерзімге берілген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық қарыздар	200
78.	Банк есептейтін төмендегі өлшемшарттардың біріне сәйкес келетін жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтар - 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық қарыздар: 2017 жылғы 1 қаңтар - 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында ай сайын қарыздарды мониторингтеу кезінде: 1) қарыз алушы - жеке тұлғаның бір айлық орташа кірісін есептеу үшін соңғы 6 (алты) айдағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушының банктің төлем карточкалары арқылы қарыз алушы өтініш берген күн алдындағы қатарынан 6 (алты) ай ішінде жалақыны алу туралы ақпаратты пайдалана отырып, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9125 болып тіркелген "Қаржы ұйымдарының банк операцияларының жекелеген түрлерін және басқа да операцияларды жүргізуіне шектеулер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 желтоқсандағы № 292 қаулысына сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 асады; 2) берілген күн алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай ішінде кез келген қолданыстағы немесе жабылған қарыз берешегі және (немесе) ол бойынша сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдер күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асады не мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен асатын мерзімі өткен төлемдерге 3 (үш) реттен артық жол берілген; 3) қарыздарды ай сайынғы мониторингтеу кезінде осы жолдың 1) немесе 2)	150

	тармақшасында көрсетілген есептеуге арналған ақпарат жоқ. Банктің осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларының бірінде көзделген ақпараты болмаған жағдайда , жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген деп танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді	
79.	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке тұлғаларға берілген басқа да қарыздар, оның ішінде тұтынушылық қарыздар (осы кестенің 78-жолында көрсетілген жеке тұлғаларға берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын, қарыздарды және Нормативтерге 5-1-қосымшада көрсетілген кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда)	100
80.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріндегі салымдар	100
81.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	100
82.	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардағы, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардағы және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы салымдар	100
83.	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардың, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардың және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	100
84.	Жеке тұлғалардың дебиторлық берешегі	100
85.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	100
86.	Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	100
87.	Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	100
88.	Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдар, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	100
89.	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен "kzBBB"-ға дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	100

90.	"Стрессік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясы шығарған бағалы қағаздар	100
91.	Standard & Poor's агенттігінің "BB-" төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің "BB+" төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	100
92.	IV тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	100
93.	Төлемдер бойынша есептеулер	100
94.	Негізгі құрал-жабдықтар	100
95.	Материалдық қорлар	100
96.	Сыйақы және шығыстар сомасын алдын ала төлеу	100
V топ		
97.	Банктің қаржылық есептілігін ХҚЕС-ке сәйкес жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылатын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлесіне), мерзімсіз қаржы құралдарына, реттелген борышына банктің инвестициялары	100
98.	Әрқайсысы банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (оннан) кем пайызын құрайтын, негізгі капиталдың 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
99.	Банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызы және Нормативтердің 10-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталы айырмасының және Нормативтердің 11-тармағының үшінші, төртінші және бесінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуі тиіс соманың жиынтығында 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі бар қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестицияларының сомасы	250
100	Standard & Poor's агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	150
101	Standard & Poor's агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	150
102	Standard & Poor's агенттігінің "B-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	150
103	Standard & Poor's агенттігінің "BB-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	150
104	Standard & Poor's агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға берілген қарыздар	150
105	Standard & Poor's агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) қарыз алушы тарапынан валюталық тәуекелдері хеджирлеудің тиісті құралдарымен өтелмеген бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасында 1 (бір) жылдан астам мерзімге берілген қарыздар	200

Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғаларға немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне берілген қарыздар:

- 1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);
- 2) Андорра Князьдігі;
- 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті;
- 4) Багам аралдары достастығы;
- 5) Барбадос мемлекеті;
- 6) Бахрейн мемлекеті;
- 7) Белиз мемлекеті;
- 8) Бруней Даруссалам мемлекеті;
- 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);
- 10) Вануату Республикасы;
- 11) Гватемала Республикасы;
- 12) Гренада мемлекеті;
- 13) Жибути Республикасы;
- 14) Доминикан Республикасы;
- 15) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);
- 16) Индонезия Республикасы;
- 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 18) Кипр Республикасы;
- 19) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 20) Коста-Рика Республикасы;
- 21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 22) Либерия Республикасы;
- 23) Лихтенштейн Князьдігі;
- 24) Маврикий Республикасы;
- 25) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 26) Мальдив Республикасы;
- 27) Мальта Республикасы;
- 28) Маршалл аралдары Республикасы;
- 29) Монако Князьдігі;
- 30) Мьянма Одағы;
- 31) Науру Республикасы;
- 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);
- 33) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 34) Палау Республикасы;
- 35) Панама Республикасы;
- 36) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;
- 38) Сейшел аралдары Республикасы;
- 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;
- 40) Сент-Китс және Невис Федерациясы;
- 41) Сент-Люсия мемлекеті;
- 42) Тонга Корольдігі;
- 43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):
Ангилья аралдары;
Бермуд аралдары;
Британдық Виргин аралдары;
Гибралтар;

	К а й м а н М о н т с е р р а т Т е р к с е ж әне К а й к о с М э н Н о р м а н д аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары); 44) Ф и л и п п и н Р е с п у б л и к а с ы ; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	а р л д а р ы ; а р а л ы ; а р л д а р ы ; а р а л ы ; а р л д а р ы ; Р е с п у б л и к а с ы ;	
107	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар		150
108	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар		150
109	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы, және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардағы салымдар		150
110	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы салымдар: 1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 2) А н д о р р а К н я з ь д і г і ; 3) А н т и г у а ж әне Б а р б у д а м е м л е к е т і ; 4) Б а г а м аралдары д о с т а с т ы ғ ы ; 5) Б а р б а д о с м e m л e к e т і ; 6) Б а х р e й н м e m л e к e т і ; 7) Б e л и з м e m л e к e т і ; 8) Б р у н e й Д а р у с с а л а м м e m л e к e т і ; 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 10) В а н у а т у Р е с п у б л и к а с ы ; 11) Г в а т e м а л а Р е с п у б л и к а с ы ; 12) Г р e н а д а м e m л e к e т і ; 13) Д ж и б у т и Р e с п у б л и к а с ы ; 14) Д о м и н и к а н Р e с п у б л и к а с ы ; 15) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 16) И н д о н e з и я Р e с п у б л и к а с ы ; 17) И с п а н и я (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 18) К и п р Р e с п у б л и к а с ы ; 19) К о м о р аралдары Ф е д e р а л д ы И с л а м Р e с п у б л и к а с ы ; 20) К о с т а - Р и к а Р e с п у б л и к а с ы ; 21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 22) Л и б e р и я Р e с п у б л и к а с ы ; 23) Л и х т e н ш т e й н К н я з ь д і г і ; 24) М а в р и к и й Р e с п у б л и к а с ы ; 25) М а л а й з и я (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 26) М а л ь д и в и я Р e с п у б л и к а с ы ; 27) М а л ь т а Р e с п у б л и к а с ы ; 28) М а р ш а л л аралдары Р e с п у б л и к а с ы ; 29) М о н а к о К н я з ь д і г і ; 30) М ь я н м а О д а ғ ы ; 31) Н а у р у Р e с п у б л и к а с ы ; 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);		150

	33) Нигерия Федеративтік Республикасы;	
	34) Палау Республикасы;	
	35) Панама Республикасы;	
	36) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
	37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;	
	38) Сейшел аралдары Республикасы;	
	39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;	
	40) Сент-Китс және Невис Федерациясы;	
	41) Сент-Люсия мемлекеті;	
	42) Тонга Корольдігі;	
	43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):	
	Ангилья аралдары;	
	Бермуд аралдары;	
	Британдық Виргин аралдары;	
	Гибралтар;	
	Кайман аралдары;	
	Монтсеррат аралы;	
	Теркс және Кайкос аралдары;	
	Мэн аралы;	
	Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);	
	44) Филиппин Республикасы;	
	45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	
111	Standard & Poor's агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардың және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарының дебиторлық берешегі:	
	1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);	
	2) Андорра Князьдігі;	
	3) Антигуа және Барбуда мемлекеті;	
	4) Багам аралдары достастығы;	
	5) Барбадос мемлекеті;	
	6) Бахрейн мемлекеті;	
	7) Белиз мемлекеті;	
	8) Бруней Даруссалам мемлекеті;	
	9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана);	
	10) Вануату Республикасы;	
	11) Гватемала Республикасы;	
	12) Гренада мемлекеті;	
	13) Джибути Республикасы;	
	14) Доминикан Республикасы;	
	15) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана);	
	16) Индонезия Республикасы;	
	17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
	18) Кипр Республикасы;	
	19) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы;	
	20) Коста-Рика Республикасы;	
	21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);	
	22) Либерия Республикасы;	
	23) Лихтенштейн Князьдігі;	

112	24) Маврикий Республикасы; 25) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 26) Мальдив Республикасы; 27) Мальта Республикасы; 28) Маршалл аралдары Республикасы; 29) Монако Князьдігі; 30) Мьянма Одағы; 31) Науру Республикасы; 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана); 33) Нигерия Федеративтік Республикасы; 34) Палау Республикасы; 35) Панама Республикасы; 36) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті; 38) Сейшел аралдары Республикасы; 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті; 40) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 41) Сент-Люсия мемлекеті; 42) Тонга Корольдігі; 43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары); 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	150
113	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған бағалы қағаздар	150
114	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	150
115	Standard & Poor's агенттігінің "B"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	150
116	Standard & Poor's агенттігінің "BB"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдары шығарған бағалы қағаздар: 1) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 2) Андорра Князьдігі; 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 4) Багам аралдары достастығы;	

5)	Барбадос	мемлекеті;
6)	Бахрейн	мемлекеті;
7)	Белиз	мемлекеті;
8)	Бруней Даруссалам	мемлекеті;
9)	Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана);	
10)	Вануату	Республикасы;
11)	Гватемала	Республикасы;
12)	Гренада	мемлекеті;
13)	Джибути	Республикасы;
14)	Доминикан	Республикасы;
15)	Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана);	
16)	Индонезия	Республикасы;
17)	Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
18)	Кипр	Республикасы;
19)	Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы;	
20)	Коста-Рика	Республикасы;
21)	Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);	
22)	Либерия	Республикасы;
23)	Лихтенштейн	Князьдігі;
24)	Маврикий	Республикасы;
25)	Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);	
117 26)	Мальдив	Республикасы;
27)	Мальта	Республикасы;
28)	Маршалл аралдары	Республикасы;
29)	Монако	Князьдігі;
30)	Мьянма	Одағы;
31)	Науру	Республикасы;
32)	Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);	
33)	Нигерия Федеративтік	Республикасы;
34)	Палау	Республикасы;
35)	Панама	Республикасы;
36)	Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);	
37)	Самоа Тәуелсіз	мемлекеті;
38)	Сейшел аралдары	Республикасы;
39)	Сент-Винсент және Гренадин	мемлекеті;
40)	Сент-Китс және Невис	Федерациясы;
41)	Сент-Люсия	мемлекеті;
42)	Тонга	Корольдігі;
43)	Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):	
	Ангилья	аралдары;
	Бермуд	аралдары;
	Британдық Виргин	аралдары;
	Гибралтар;	
	Кайман	аралдары;
	Монтсеррат	аралы;
	Теркс және Кайкос	аралдары;
	Мэн	аралы;
	Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);	
44)	Филиппин	Республикасы;
45)	Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	

118	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "BB"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBB+"-тен "kzBB"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	350
119	V тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	150

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің есебіне түсініктемелер

1. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар, банкте түзетілген құны аталған активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан кем емес қамтамасыз етуі бар қарыздар (Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтері кестесінің (бұдан әрі – Кесте) 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19 және 20 -жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) осы тармаққа сәйкес банктерде түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйесі болған кезде түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Кестенің 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19 және 20-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдар сомасының 100 (жүз) пайызына, оның ішінде осы банктегі қамтамасыз ету ретінде ұсынылғандары;

қамтамасыз етуге берілген бағалы қағаздардың нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған бағалы металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Жоғарыда көрсетілген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сай мөлшерленеді.

2. Банкте "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының қайтарып алынбайтын және сөзсіз кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияны жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты түрінде қамтамасыз етуі бар, сомасы көрсетілген қарыздар көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын жабатын

қарыздар қамтамасыз етудің түзетілген құны шегеріле отырып тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне енгізіледі.

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамдарының кепілдігі, экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты түріндегі қамтамасыз етудің түзетілген құны кепілдік, сақтандыру шарты сомасының 95 (тоқсан бес) пайызына тең болады.

3. Контрагенттен төмен тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырылған), банк инвестицияларының есебіне енгізілмеген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар, қарыздар, инвестициялар борышкердің тәуекел дәрежесі бойынша тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген (салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың, қарыздардың, банк инвестицияларының есебіне енгізілмеген инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасын шегере отырып) активтердің есебіне енгізіледі.

Банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

4. Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиіс банк активтерінің есебіне осы түсіндірменің (бұдан әрі – Түсіндірме) 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

1) оффшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген;

2) оффшорлық аймақтар аумағында тіркелген, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші заңды тұлғаға тәуелді немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысты еншілес болып табылатын;

3) оффшорлық аймақтардың азаматтары болып табылатын;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар және қарыздар Түсіндірмелердің 1-тармағында көрсетілген қамтамасыз етудің болуына қарамастан, Кестеге сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

5. Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

1) оффшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік

агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне борыштық рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар;

2) оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттемелер қабылдамаған оффшорлық аумақтар тізбесіне жатқызған мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші заңды тұлғаларға тәуелді не көрсетілген оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптарды қоспағанда, оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамын иеленуші заңды тұлғаларға тәуелді немесе оффшорлық аймақтың аумағында тіркелген, бірақ көрсетілген деңгейден төмен емес борыштық рейтингі немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне борыштық рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар заңды тұлғаға қатысты еншілес болып табылатын;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар және қарыздар тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

6. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсатында:

ипотекалық тұрғын үй қарызы деп жеке тұлғаларға тұрғын үй салу үшін не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында берілетін ипотекалық қарыз түсініледі;

тұтынушылық кредит деп жеке тұлғаларға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға берілген кредит түсініледі.

7. Егер бағалы қағаз шығарылымының арнайы борыштық рейтингі болса, онда тәуекел дәрежесі бойынша банк активтерін мөлшерлеу кезінде бағалы қағаз рейтингін ескеру қажет.

8. Борыш жүктемесінің коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша Кестеге немесе Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесін мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндеріне сәйкес қарыз бойынша кредит тәуекелінің дәрежесі Нормативтерге 5-1-қосымшаға (бұдан әрі – Мәндер) сәйкес егер осындай қарызға қатысты қарыз алушы-жеке тұлға Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15541 болып тіркелген "Банктік қызметтерді көрсету және банктердің, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың банктік қызметтерді көрсету үдерісінде туындайтын клиенттердің өтініштерін қарау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

Басқармасының 2017 жылғы 28 шілдедегі № 136 қаулысының 19-тармағына сәйкес жасалған оңалту жоспарын орындауды жүзеге асырса, екі есе азайтылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген оңалту жоспарын қарыз алушы-жеке тұлға орындамаған жағдайда, қарыз Кестеге немесе Мәндерге сәйкес кредит тәуекелінің дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

9. Нормативтердің 21-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелі ескерілген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелер валюталарды айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылмайды.

Қазақстан Республикасының қаржы нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесіне
4-қосымшасы
Банктің пруденциялық нормативтерінің және сақталуы міндетті өзге де нормалары мен лимиттерінің нормативтік мәндері мен оларды есептеу әдістемелеріне, капиталының мөлшеріне
6-қосымша

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Конверсия коэффициенті, пайызбен
I топ		
1.	Міндеттемелері толығымен: Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Ұлттық Банктің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); банктің иелігіне берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен; Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Ұлттық Банктің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері.	0
	Қазақстан Республикасының Үкіметі, Ұлттық Банк, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы шығарған мемлекеттік бағалы қағаздарды немесе Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік	

2.	агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған бағалы қағаздарды, Нормативтердің 21-тармағында көзделген өтімділігі жоғары басқа да бағалы қағаздарды сатып алу не сату бойынша шартты (ықтимал) міндеттемелер	0
3.	Банк аккредитивтері: банктің қаржы міндеттемелерінсіз; мыналармен: Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Ұлттық Банктің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Ұлттық Банктің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; банктің иелігіне берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен қамтамасыз етілген міндеттемелер	0
4.	Банктің талабы бойынша кез келген сәтте жойылуға жататын қарыздар мен салымдарды банктің болашақта орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	0
5.	Банктің еншілес компанияларының пайдасына олар арқылы сыртқы қарыздарды тартқан және банктің борыштық міндеттемелерін орналастырған кезде берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	0
6.	Банк берілген қарызды қамтамасыз етуге қабылдаған кепілдіктер	0
II топ		
7.	Өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан аз қарыздар мен салымдарды банктің болашақта орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	20
8.	Міндеттемелері мыналармен: Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен толық қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	20
9.	Міндеттемелері мыналармен: Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	20
	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's агенттігінің "AAA"-дан "AA"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің	

10	бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzAAA"-дан "kzAA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	20
III топ		
11	Өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан көп қарыздар мен салымдарды банктің болашақта орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
12	Міндеттемелері мыналармен: Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A" -" -тен "AA"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен толық қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	50
13	Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілердің пайдасына, олардың үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз етуге берілген банктің кепілдіктері мен кепілдемелері	қоса алғанда 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 50
14	Міндеттемелері мыналармен: Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "A" -" -тен "AA"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің және орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен толық қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	50

15	"Қазақстанның ипотекалық компаниясы" акционерлік қоғамынан ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талап ету құқықтарын кері сатып алу бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
16	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzA+"-тен "kzA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	50
IV топ		
17	Қаржы құралдарын банкке және банктің кері сатып алу міндеттемесімен сату туралы келісім	100
18	Банктің өзге кепілдіктері (кепілдемелері)	100
19	Банктің өзге аккредитивтері	100
20	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzBBB+"-тен "kzBBB"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	100
21	Банктің өзге шартты (ықтимал) міндеттемелері	100
22	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's агенттігінің "BB+"-тен "BB"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzBB+"-тен "kzBB"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	350

Банктің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің ықтимал және шартты міндеттемелерінің есебіне түсіндірме

Нормативтердің 21-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелі ескерілген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелер валюталарды айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне қосылған шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне қосылмайды.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК